

ELŐTÉRJÉSI ÁRAK.

Helpek helyén hirdetés.

Egész évre	8 ft. — kr.
Fél évre	4 ft. — kr.
Negyed évre	2 ft. — kr.

Változó pontok helyén:

Egész évre	9 ft. — kr.
Fél évre	4 ft. 50
Negyed évre	2 ft. 25

Egyes más árt. 4 kr.

s kapható a kiadványtalan és áras 10. költségvetésig.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Bérmunkások javaként fogad
tárnak.

HIRDETÉSEK DÍJA:
3 haviak garancia-árát v. annak
holya 7 kr. Nagyobb és több-
szori hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után
még 1.10. 30 kr. költségvetés
fizetendő.

Művelői közlemény ára 15 kr.

Hirdetése és nyilatkozatok
díja előre fizetendő.

HIRDETÉSEK FOLYÓTÉK: Brassóban a kiadványtalan Kolostor-utca 26. sz. a. — Budapest: Eckstein Bernát, Goldberger A. V., Moser A., Schwarz Gy. — Bécs: Dannenberg J., Hasenstein és Vogler, Schalek Henrik. — Berlin: Mosse Rudolf, Frankfurter: Danbo G. L. és Társa, — Hamburg: Károly és Lieberman utak hirdetői irodájában.

Főszerkesztő:

Dr. WEISZ IGNÁCZ

ügyvéd.

Szerkesztői iroda:

Frankfurt: L. 10. szám alatt,
hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Főlelőle szerkesztő:

Dr. FISCHER ÁKOS

ügyvéd.

Egy romániai államférfi a román kérdésről.

IV.

Az általam használt „alkotmányos pak-tum” kifejezése első tekintetre különösen tetszetik, de hát én ez alatt azon pak-tumot értem, a mely az alkotmány keretén belül, a törvényhozás útján az által eszközöltetik, hogy oly törvények hozhatók és oly adminisztratív intézkedések tehetnek, a melyek a nemzetiség jogos kívánalmait kielégíteni, sereleimket pedig elenyésztetnek a kö-pések.

Én azt hiszem, hogy a magyarországi románok és más nemzetiségek sereleim igen könnyen el volnának enyésztetetők a kö-vetkező módon:

A választási cenzus tötéssék egyenlővé az egész országban, mert ha az állampolgá-rokat a terhek egyenlően nyomják, a jogok is legyenek egyenlők.

Ezt különben — mint tudom — a bel-gyűminiszter már kitéstése is helyezte.

A magyar nyelvnek az összes iskolák-ban való tanítása — miután az ország Ma-gyarország és az állam nyelve ennélfogva a magyar — tötéssék ugyan kötelezővé, hogy így módja legyen az állam minden polgárának az állam nyelvét elsajátítani, de egyuttal az összes iskolákban és a felsőbb tanintézetekben is legyen gondoskodva arról, hogy azok, a kik esetleg bírói vagy hivá-tali pályára készülnek, a román és német nyelvet is elsajátíthassák, mert hiszen az állam összes polgárainak jól felfogott érdeke hozza azt magával, hogy már csak az egy-

mással való érintkezés és jobb megérthetés érdekében is egymással beszélni tudjanak.

A törvénykezés és a közigazgatás minden ágában csak oly tisztviselő és hivatalnokok neveztessek ki, a kik a magyar, román és német nyelvet tökéletesen, ez ez utóbbiakat legalább annyira bírják, hogy a román és német felekkel beszélhessenek és azokat megértsek.

Oly vidékeken, a hol csak magyarok laknak, kivételesen olyan hivatalnokok is kinevezhetők, a kik csak magyarul tudnak.

A hivatalos nyelv feltétlenül a magyar kell hogy legyen, ennek kell a törvényke-zésben és a közigazgatásban is érvényesülni, ezt a magyar állameszmé is magával hozza.

A román és szász iskolák ott, a hol ezt az illető felekezetek maguk nem tehetik, az állam által épp oly segélyben részesítendők, mint a más magyar felekezeti iskolák ugyan-azon községekben, mert ezt a közös adó-fizetésből folyó jogegyenlőség is magával hozza; azt azonban, a hol az állam állított és tart fenn iskolát, ott a nemzetiségek vagy felekezetek által létesített iskolák segélye-zésének szüksége és alapja elcsúsz, mert a nemzeti és felekezeti iskoláknak csak addig van és lehet existenciális joguk, a míg az állam maga nem állít és tart fenn iskolát.

A hivatalnokok kinevezésénél és előléptetésénél a kormány nemcsak a kvalifi-kációjára, de a más nemzetiségűekre is egy-lyogan tekintettel és igyekezzék a hazafias, elfogulatlan és kellő képzettséggel bíró ro-mánokat a szükséghez és számarányukhoz képest alkalmazni és előléptetni, mert a kellő

képesítéssel bíró román épp úgy igényt tar-tat hivatalra, mint a magyar.

Az erdélyi részekben még fennálló és a szoros értelemben vett Magyarországon érvényben lévő törvényekről ellátó törvénye-ket igyekezzék a kormány megszüntetni és egyenlő törvényeket behozni egész Magyar-országra nézve, mert a törvények különböző volta — miután a külföld és a művelte-nebb nép is Magyarországon nem ismerheti ezen törvényeket — azon förtévet kelti, hogy az erdélyi részekben direkt a román-okra és szászokra nézve érvényes v. súlyo-sabb törvények vannak árányban.

Ezek volnának nagyjában azok, a miket a törvényhozás és a kormány feladatának tartanak.

A mi pedig a társadalmat magát illeti, érteven a társadalom által Magyarországon ös-zes lakosait, vallás és nemzetiségi külön-böz nélkül, késztetelen tény az, hogy az utóbbi években maga a társadalom is meg-becsútlatlan hibákat követett el.

Hibás a magyar társadalom és hibásak a magyar hírlapok épp úgy, mint hibásak a román társadalom és a román hírlapok is.

Mindkét részen teljesen szem elől lett tévesztve az, hogy itt egy államnak a pol-gárai: polgártársak, testvérek és egymásra utalt oly emberekről van szó, a kik — bár-miként alakuljanak az állam bel- vagy kül-vízionyai — egymással jövére is együtt és békében élni vannak hivatala, sőt háború le-tel kezdeményezve és folytatva, mintha két idegen ellenség egymás kiirtására törne.

Polgártárs polgártárs ellen, ember em-

TÁRCZA.

Apróságok.

Mennyit ér az ember!

Dr. Farr amerikai tudós az ember értékét következőképpen adja: Egy úszóúrtól, kinek sei-lei munkások, 25 dollár ér; ugyanaz 10 éves korában kétszer annyit; melytől a munkásoképek sorsba éri el legmagasabb értékét, vagyis 1200 dol-lárt. Innen kezdve értéke mindig csökken, 50 éves korában már csak 600 dollár, 70 éves korában pedig csak 5 dollár. Ezentul nemcsak hogy egy batkát sem ér, de sőt tiszta veszteség. A vadak — a mint a őr a előadásából látható — miután a 70 éveseket lebukonzi szöktők, tulajdonképp nem vadak, hanem elsőrangú nemzeti gazdák-szék.

Öt fotográfia egyszerre.

Egy csapásra — azaz hogy egy felvétellel 5 fotográfia lehet nyerni, és pedig a legkülönbö-zőbb állásokon, egy találati nyakancs apparatú-sal. Ezt egyszerre tükörrel és el oly módon, hogy az apparátus hátsó részében két 500 alatti egymásra hajlított tükröt helyez el, mi által a be-tekintőnek a rendes képen kívül mind a négy oldalról nyert képek is egyszerre felvételődik.

Csak szép nő küzdjön az emancipációért.

Kötelessége szépnak lenni mindazon nőnek, a ki a nő emancipációjára érdekelben áll. Mert csak szépségével hódíthat igazán a nő. Helytelen tehát, ha a nő, midőn ilyen magasztos eszméket közi, elhanyagolja magát. A komoly, rácsokba szedett árca, pápaszem, férfias ruha stb. a nő nemesebbé teszi, miert is mindazon nő, a ki nem elhanyagolja érdekelben küzd, legyen még jóvaljább, még kellemesebb, még csinosabb, mint valójában, mivel így bizonyul meg nem fogják ki-nevetni, kigúnyolni, sőt inkább meghallgatni, el-ismereni és segítségükre lenni.

Igy mondja ezt Mrs. Grand Sarah 6 nagy-sága. S igaz van.

Párhajózó nők.

Az első utazók XIII. Lajos idejében ölték; de Merles marquise volt az egyik s Polignae grófnő a másik. E két bájos hölgy a Bois de Boulogne-ban a Richelieu herceg szoralmi méltóságú egyháza, Lilla, szerezésére, egyikben sem esett. Ezek után a hírlakúdtól, d'Abigny, vagy más néven de Monin kísérszony követke-zett, a kit három gavalér hívott ki, miután fir-fának látároz, férfianak tartották. S — oh, gá-liziat! — mindhárom után harezétközött tette. Mindeneknél sokkal nemesebb ágyúért veredőket Trautsmannsdorff Lodoiska uróné, a ki férjének

Rapp bárával való párhajánál szekundált, s mi-dőn a bárá ellenfelet megölte, a szekundans gróf-né a bárárt heves kifakadásokkal illette, mire öccsesapátok s a bárá a szekundans grófnét is leszurta. Mind az arany konstallált, hogy a bárá ellenfele nő! a grófnő volt, a hűz segélyében és költségében angyalkossá lett. Utjában a híres nemecapitány, Astie asszony, és az ame-rikai Shelley veredtek és pedig 1889-ben Wa-terlandon. Az ok asszonyi cselekvést volt, mely alkalommal utóbbi az előbbiek azt találta mon-dani, hogy ostoba. A vége az lett, hogy Amerika hóhérség gómbólj karjába egy keserves szurást kapott, de azért ellenfelelét kibékült. Ennek a párhajának meg az a következménye is volt, hogy ebből az ötletből festette meg Bayard híres ké-pét, a „Párhajózó nők”-et; no meg az is, hogy ott kezdve egy egész sereg asszony tanul kardra, vígmi, meg löni, mintha bizony ezt tenni, kardra, puskára lenne nekik szükségük.

Földalatti vasutak terjedése.

Nálunk most készült az első földalatti vasút terve s még mindig nem biznak sikerében. Meg-nyitását lehet, hogy Londonban a földalatti vas-utak hálózatát az első villamos földalatti vasutak seregyen rohamosan gyarapítják. Az odig alakult társulatok a következő vasutakat fogják létesíteni: 1. A City

